

teligt Kirkeeierne ogsaa berørte, idet det nemlig kan tænkes, at der til en Kirke, paa Grund af en Prædifikants Veltalenhed, vil strømme sammen en saa stor Menighed, at det vil forvolde Kirkeeieren ikke saa Udgifter. Saaledes vilde mange Hensyn her være at tage, og jeg kan ikke paa nogen Maade paa det Udvalgs Fleertals Vegne, jeg har den Ære at repræsentere, tilraade, at et saadant Lovforslag nu vedtages. Jeg maa derfor anbefale den foreslaaede Dagsorden, og forbeholder mig atter at udtale mig, naar jeg har hørt, hvad der maatte blive fremført fra andre Sider.

Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet:

Jeg skal i alt Væsentligt henholde mig til, hvad den sidste ærede Taler yttrede, og jeg maa meget tilraade, at Landstinget vil vedtage den foreslaaede Dagsorden. Jeg er forhindret fra at deeltage videre idag i Forhandlingerne over dette Lovforslag, da min Nærværelse er nødvendig i det andet Thing; men dersom imod Formodning Lovforslaget skulde gaae over til 3die Behandling, haaber jeg da at kunne være tilstede.

Strøm: Jeg maa rigtignok tilstaae, at det Allerførste, som paafaldt mig, var den forunderlige Uoverensstemmelse, der er mellem Udvalgets Fleertals Betænkning og den Udtalelse, vi ved Sagens første Behandling hørte af den ærede 3die Landstingsmand for Ste Arøds (F. Nielsen); der forekom mig at være en saadan Kløft tilstede herimellem, som umuligt lod sig udfylde. Da den ærede Landstingsmand imidlertid har oplyst, at han — jeg veed ikke, hvad jeg skal kalde det — dengang glemte Noget af, hvad han vilde sige, eller kom til at sige noget andet end det, han egentlig vilde sige, saa falder naturligviis derved det Forunderlige bort, og Forklaringen bliver let. Jeg har forresten med Hensyn til selve Sagen udtalt mig saa udførligt ved 1ste Behandling, at jeg ikke idag skal gaae synderligt nærmere ind derpaa, men blot henpise til hvad Udvalgets Mindretal har udtalt i sin Betænkning, det nemlig, at det troer, at en Lov som den foreliggende vil bidrage til at styrke Folkekirken ved at borttage en Anledning til Strid og Forar-

gelse og ved at opfylde et velbegrundet Ønske hos endeel af Kirkens Medlemmer, saant at det anseer Loven for at være i god Overensstemmelse med Grundtanken i Loven af 4de April 1855 om Sognebaandets Løsning. Naar jeg dernæst vender mig til at anføre nogle Betragtninger over Fleertallets Betænkning, seer jeg først, at Fleertallet har fraraadet at gaae ind paa Sagen af formelle Grunde. Der savnes Oplysninger, og der savnes i Særbesøhed en kirkelig Betænkning. Hvad det angaaer, at der savnes tilstrækkelige Oplysninger, da veed jeg virkelig ikke, hvori de skulde bestaae. Jeg indseer ikke, at nogen Sag kan være mere tilstrækkeligt oplyst, end denne er, idet Sagen ganske simpelt er den, om de, der ifølge Loven have løst Sognebaandet, maae benytte til kirkelige Handlinger deres Sognekirke eller ikke. Hvad det er for Oplysninger, man endnu savner, forstaaer jeg ikke. Derimod kunde der vel snarere lægges nogen Vægt paa, at der mangler en kirkelig Betænkning, ikke til Oplysning, men til Veiledning med Hensyn til det Punkt, hvorpaa man vil stille sig med Hensyn til Sagens Bedømmelse. Jeg troer nu rigtignok, at Mindretallet har fuldkommen Ret, naar det for det Første principaliter erklærer, at en saadan kirkelig Betænkning skal og bør Rigsdagen ikke binde sig ved, og det dernæst gjør opmærksom paa, at det ikke ligger i Rigsdagens Magt at staae en saadan kirkelig Betænkning tilveie. Hvad kan det dog nytte at sige til os: „Vi maae have en kirkelig Betænkning, førend vi kunne inblade os derpaa?“ Ja, dersom vi kunde staae den, var det en anden Sag; men da dette ikke staaer i vor Magt, indseer jeg virkelig ikke, hvad det kan nytte at forlange den af os. Denne Sag er forresten slet ikke kommen saa flygtigt frem, som det er fremstillet i Betænkningen og af den ærede første Taler. Man maa, for at kunne gjøre denne Paastand, have glemt, hvad jeg ved første Behandling oplyste om denne Sags Historie. Den har saa at sige staaet paa Dagsordenen i 6 Aar; den var allerede for i Rigsdagen 1854 og blev dengang alvorligt behandlet, hvilket endnu mere var Tilfældet under Forhandlingerne i 1855 af Loven om Sognebaandets Løsning. Dernæst blev der i Slutningen af 1858 stillet